

Panium – číslo pět

Lupiči tvého lidu: Vyvýšení a pád Říma v prorockví

Jeff Pippenger

2025-03-05

Kniha Daniel rozvíjí pozoruhodné prorocké vyprávění a proplétá jím zásadu opakování a rozšíření, která se vine jejími viděními od kovové sochy ve 2. kapitole až po spleť královské konflikty v 11. kapitole. V rámci tohoto schématu se vynořuje přesvědčivý argument: bitva u Actia roku 31 př. Kr., vrcholící pádem Egypta roku 30 př. Kr., představuje klíčové naplnění Daniela 11,25.26 a označuje úsvit 360leté nadvlády pohanského Říma.

Daniel 11 začíná vzestupem a pádem říší po smrti Alexandra Velikého v roce 323 př. Kr. Avšak ve verši 14 dochází k posunu. Kolem roku 200 př. Kr., když se Antiochos III. (Magnus) připravoval na bitvu u Pania proti dětskému králi Ptolemaiovi V., zasáhl Řím, nikoli jako pouhý přihlížející, nýbrž jako „lupiči tvého lidu“. Znepokojen zajištěním egyptských dodávek obilí uprostřed helénistických nepokojů uplatnil Řím svůj vliv během druhé makedonské války (200–197 př. Kr.), čímž připravil půdu pro svou prorockou úlohu.

Nadvláda Říma nad Židy

Posuňme se k roku 63 př. Kr. a verš 16 dochází naplnění, když Pompeius dobyl Jeruzalém, vstoupil do svatyně svatých a prosadil římskou nadvládu nad „překrásnou zemí“. Odtud verše 17 až 22 sledují posloupnost římských postav: Pompeiova tažení na východě, výboje Julia Caesara a jeho zavraždění roku 44 př. Kr., vládu Augusta Caesara spojenou s vybíráním daní (zmíněnou v Lukáš 2,1), která skončila roku 14 po Kr., a Tiberia, za jehož vlády došlo roku 31 po Kr. ke Kristovu ukřižování, když byl „kníže smlouvy“ zlomen. Prorocká linie od Pompeia v Jeruzalémě až po Tita v Jeruzalémě roku 70 po Kr. vytyčuje linii římské nadvlády nad Božím lidem.

Počínaje římským generálem, který znesvětil chrám, až po závěr, kdy římský generál chrám zničil, se zde objevuje pečeť Alfy i Omegy. Linie dějin, začínající znesvěcením a končící zničením, v sobě rovněž obsahuje znesvěcení a zničení Toho, který o sobě řekl: „Zbořte tento chrám a ve třech dnech jej postavím.“ Pravda se skládá z prvního, třináctého a posledního písmene hebrejské abecedy a linie začínající Pompeiovým činem a končící Titem zahrnuje prostřední zničení chrámu, jež je znázorněno prostředním ze tří křížů, které byly vztyčeny právě uprostřed týdne, kdy Kristus přišel potvrdit smlouvu. Verše šestnáct až dvacet dva představují prorockou linii nesoucí pečeť pravdy. V rámci dějin znázorněných těmito verši se nachází několik důležitých prorockých linií, avšak hlavním tématem této linie je nadvláda Říma nad Židy.

Spolky a smlouvy

Verš 23 „opakuje a rozšiřuje“ tím, že se vrací k letům 161–158 př. Kr., kdy Židé pod vedením Judy Makabejského uzavřeli spojenectví s Římem (1 Makabejská 8). To zdůrazňuje jedinečnou římskou strategii budování říše — dobývání prostřednictvím smluv a spojenectví, metodu odlišnou od jejich

předchůdců. Verš 24 uzavírá tuto fázi a poznamenává, že Řím bude „strojit své úklady proti pevnostem, a to až do určitého času.“

A po smlouvě s ním uzavřené bude jednat listivě; neboť vytáhne a zesílí s malým lidem. Pokojně vejde i do nejurodnějších míst země; a učiní to, co neučinili jeho otcové ani otcové jeho otců; rozptýlí mezi ně kořist, lup i bohatství; ano, bude osnovat své záměry proti pevnostem, avšak jen na čas. Daniel 11,23.24.

Na určitý čas

Slovo přeložené jako „proti“ lze chápat jako slovo „z“. Řím předpovídá své prostředky „z“. Slovo „z“ ve verši ukazuje na město Řím, politické a vojenské srdce říše, jako na základnu jejích strategií. „Čas“ je prorocky 360 let, počínaje pádem Egypta roku 30 př. Kr. po Aktiu a konče rokem 330, kdy Konstantin opouští Řím kvůli Konstantinopoli.

Verše 25 a 26 se zaměřují přímo na samotné Actium.

A pozdvihne svou sílu i svou odvahu proti králi jihu s velikým vojskem; a král jihu bude podnícen k boji s vojskem velmi velikým a mocným; avšak neobstojí, neboť proti němu zosnují úklady. Ano, ti, kdo jedí z podílu jeho pokrmu, ho zahubí, a jeho vojsko se rozlije; a mnozí padnou pobiti. Daniel 11,25.26.

Roku 31 př. Kr. shromáždil Octavianus, představující Řím jako „krále severu“, své síly proti Egyptu Kleopatřinu, „králi jihu“, v monumentálním námořním střetnutí. Antoniovo a Kleopatřino „velmi veliké a mocné vojsko“ selhalo, přemoženo strategickými „úklady“ (Agrippovou taktikou) i zradami — přeběhnutím Antoniových spojenců a Kleopatřiným ústupem uprostřed bitvy. Roku 30 př. Kr. se Egypt stal římskou provincií, čímž bylo zahájeno neotřesitelné panství pohanského Říma. Toto období 360 let, od roku 30 př. Kr. do roku 330, odpovídá nadvládě Říma soustředěné v jeho původní pevnosti, dokud Konstantinův přesun onu pevnost „nestrhl“, jak předpovídá Daniel 8,11.

Ano, vyvyšoval se až k veliteli zástupu, a jím byla odňata ustavičná oběť a místo jeho svatyně bylo strženo. Daniel 8,11.

Když Konstantin opustil město Řím ve prospěch města Konstantinopole, zanechal ve městě Řím mocenské vakuum, které papežské církvi otevřelo prostor, aby zaujala sídlo autority představované městem Řím. Tento čin naplnil druhý verš třinácté kapitoly Zjevení.

A šelma, kterou jsem viděl, byla podobná pardálu, a její nohy byly jako nohy medvěda a její ústa jako ústa lva; a drak jí dal svou moc, svůj trůn i velikou pravomoc. Zjevení 13,2.

V Danieli 8 rozlišují dva různé hebrejské výrazy, oba překládané jako „svatyně“, vyprávění o svatyni v knize Daniel. Kniha Daniel představuje boj mezi Kristem a satanem, jak je znázorněn v pozemských představitelích Krista a satana. Babylon, pozemský představitel satana, dobývá při úvodu knihy Daniel Jeruzalém a Jeruzalém dobývá Babylon ve čtyřicátém pátém verši jedenácté kapitoly. Království představovaná městem Jeruzalémem a městem Babylonem jsou „svatyněmi síly“. Města Babylon a Jeruzalém jsou obě svatyněmi síly a obě mají ve svém středu vlastní

chrámy. Chrám Pantheon se nachází ve městě Římě a chrám v Jeruzalémě je v prorockém vyprávění jeho protějškem. Babylon a město Řím jsou padělky Jeruzaléma.

V Danieli 8 jsou použita dvě hebrejská slova: „miqdash“ ve verši 11, kde malý roh (pohanský Řím) svrhává „místo své svatyně“ (město Řím), když se Konstantin roku 330 stěhuje jinam. Druhé slovo je „qodesh“ ve verších 13 a 14, kde Boží svatyně očekává očistění po 2300 dnech. Ačkoli se obě slova překládají jako svatyně, „miqdash“ může označovat buď Boží pevnost, nebo pohanskou pevnost, kdežto „qodesh“ se v Bibli užívá pouze k označení Boží svatyně.

V Danieli 11,31 je „svatyně síly“ (město Řím) poskvrněna, když barbarští kmenové a Vandalové přinášejí válku do města Říma. „Ramena“ v tomto verši začala s Chlodvíkem roku 496 a pokračovala, až papežský Řím plně vystoupil k moci roku 538, kdy byli Ostrogóti z města vypuzeni.

Prorocká linie od Actia sahá za rok 330. „Lodě z Kittímu“ ve verši 30 označují Vandaly pod vedením Geisericha, kteří roku 455 vyplenili Řím, čímž signalizovali pád Západořímské říše. Poté povstává papežský Řím, vládoucí od roku 538 do roku 1798; po 1260 let, dokud Napoleonův generál Berthier neuštědřil „smrtnou ránu“ zajištěním Pia VI. Těch 360 let pohanského Říma, od roku 30 př. Kr. do roku 330, je paralelou k 1260 letům papežského Říma, přičemž každý z nich začíná tehdy, když padne třetí překážka (Egypt, Ostrogóti).

Moderní „král severu“ vystupuje ve verši 40. V roce 1989 papežství, tajně spojené s Reaganovými USA (symbolizovanými jako vozy, lodě a jezdci), svrhává SSSR, „krále jihu“ (ateismus/komunismus). Verš 41 označuje papežství jako dobyvatele „nádherné země“ — proměňující protestantské USA v katolické USA — zatímco verše 42 a 43 označují Organizaci spojených národů, zastoupenou Egyptem, jako poddávající se trojitě unii sestávající z Organizace spojených národů (draka), Vatikánu (šelmy) a Spojených států (falešného proroka), která vede svět k Armagedonu. Verš 45 předpovídá konec této moci, „a nebude nikoho, kdo by mu pomohl“; její rána je uzdravena ve verši čtyřicet jedna, avšak její osud je zpečetěn ve verši čtyřicet pět.

Aktium roku 31 př. Kr. je ústředním bodem veršů 25 a 26 a zahajuje 360leté panství Říma z jeho svatyně–pevnosti. S veršem čtrnáct jako výhradou tvoří vyprávění o pohanském Římu od verše šestnáct až po přechod k papežskému Římu ve verši třicet jedna úplnou linií pohanského Říma. Tato linie je rozdělena do tří částí. Verše šestnáct až dvacet dva představují linii římské nadvlády nad starověkým Izraelem. Verše dvacet tři a dvacet čtyři označují ono dílo budování říše, které Řím uplatňoval při dobývání prostřednictvím spolků a smluv ve spojení s vojenskou mocí. Od verše dvacet čtyři až po poslední výrok ve verši třicet jedna se jedná o dvojdielnou linii představující období, v němž se Řím vyvyšoval, po němž následoval pád.

„Ustanovený čas“ je dovršením 360 let v roce 330. Verše dvacet sedm až po poslední část verše třicet jedna, která určuje, kdy byla na trůn dosazena papežská moc, představovaná jako ohavnost pustošící, roku 538, jsou dějinami pohanského Říma v kontextu období tří set šedesáti let svrchované vlády, po němž následuje dvě stě osm let postupného úpadku.

Proto „čas“ ve verši dvacet čtyři začíná roku 31 př. Kr. připojením krále jihu k panství krále severu a končí roku 330 rozdělením krále severu na východ a západ. Od roku 330 až do roku 538 se pohanský Řím postupně rozpadá. Různá prorocká určení spojená s jednotlivými kroky zániku pohanského Říma jsou prorockými kotvami, které umožňují studentu proroctví rozpoznat Boží prorocké Slovo. V naplnění čtrnáctého verše jedenácté kapitoly knihy Daniel Řím ustanovuje vidění a jedním ze způsobů, jímž právě toto činí, je jeho pád. Verš praví: „Také násilníci z tvého lidu se vyvýší, aby ustanovili vidění; ale padnou.“

Když je Řím napaden loděmi z Kittejem a poté napadá jih, nebylo to ani jako to první, ani jako to poslední, neboť od této chvíle je zobrazován pád římské moci. První čtyři polnice ze sedmi polnic Zjevení, nacházející se v osmé kapitole, konkrétně popisují čtyři hlavní mocnosti, které nakonec přivedly Západní Řím k zániku do roku 476. Vidění je ustanoveno, když se lupiči z tvého lidu povyšují a padají. Prorocké vidění je znázorněno na rámci pádu Říma. Západní pohanský Řím padl od roku 330 do roku 538. Papežský Řím padl roku 1798. V dějinách páté a šesté polnice padl Východní Řím roku 1453 pod osmanskými Turky. Tyto tři pády jsou součástí vidění, které je ustanoveno lupiči z tvého lidu.

Verš praví: „Také násilníci z tvého lidu se povýší, aby upevnili vidění; avšak padnou.“ Od roku 31 př. Kr. do roku 330 se pohanský Řím „povyšoval“ ve své svrchovanosti nad světem. Od roku 330 do roku 538 pohanský Řím upadal, aby připravil cestu tomu, aby muž hříchu zasedl v chrámu Božím a prohlašoval se za Boha. Od roku 538 do roku 1798 se papežská moc „povyšovala“ a roku 1798 padla. Od roku 31 př. Kr. do roku 330 se západní Řím „povyšoval“ tím, že byl středem římské říše, a od roku 330 do roku 476 upadal. Roku 330 Konstantin vyvýšil Konstantinopol jako střed východního Říma a roku 1453 východní Řím padl. Období různých podob Říma mají každé úsek, v němž se Řím povyšuje, po němž následuje období znázorňující jeho pád, neboť „násilníci z tvého lidu se povýší, aby upevnili vidění; avšak padnou.“

Hebrejské slovo překládané jako „lupiči“ je lépe překládat jako „narušitelé“, neboť to těsněji odpovídá základnímu významu kořene — prolomit či narušit — než výhradně „lupiči“ (což implikuje krádež). Tento výraz označuje ty, kdo porušují hranice, zákony nebo smlouvy, nikoli pouze odcizují majetek. Řím je v biblickém proroctví tím narušitelem, ačkoli ve čtrnáctém verši je přeložen jako „lupiči“. Ve druhé kapitole knihy Daniel je Řím železným královstvím a poté je v sedmé kapitole čtvrtou šelmou rovněž Řím.

Potom jsem ve svých nočních viděních uviděl, a hle, čtvrtou šelmu, strašnou a hroznou a nesmírně silnou; měla veliké železné zuby: požírala a drtila a zbytek pošlapávala svými nohama; byla odlišná ode všech šelem, které byly před ní; a měla deset rohů. Daniel 7,7.

Čtvrtá šelma — kterou je Řím — má „železné“ zuby, neboť je totožná se čtvrtým královstvím, jež je ve druhé kapitole znázorněno jako železo. V sedmém verši čtvrtá šelma, Řím, „drtí“, a když drtí, „pošlapala nohama, co zbylo“. Šelma představující Řím je železným královstvím a její charakteristika drcení a pošlapávání zbytku představuje akt pronásledování. Pronásledování, které dolehlo na starověký Izrael, bylo „znamením“.

A všechna tato zlořečení přijdou na tebe, budou tě pronásledovat a dostihnou tě, dokud nebudeš zahlazen; protože jsi neposlouchal hlas Hospodina, svého Boha, abys zachovával jeho přikázání a jeho ustanovení, která ti přikázal. A budou na tobě jako znamení a jako podiv, i na tvém potomstvu navěky. Protože jsi nesloužil Hospodinu, svému Bohu, s radostí a s veselím srdce pro hojnost všeho, budeš sloužit svým nepřátelům, které Hospodin pošle proti tobě, v hladu a v žízni a v nahotě a v nedostatku všeho; a vloží železné jho na tvou šíji, dokud tě nezahladí. Hospodin přivede proti tobě národ zdaleka, od konce země, rychlý, jako letí orel; národ, jehož řeči nebudeš rozumět; národ přísné tváře, který nebude mít ohled na starce ani neprojeví přízeň mladému. Deuteronomium 28,45–50.

Kletby, jež postihly starověký Izrael v důsledku jeho vzpoury, jsou „znaméním a divem, i na tvém potomstvu navěky“. Kletba na ně měla přijít skrze „národ urputné tváře“. Šelma se železnými zuby, která v sedmé kapitole „drtí a šlape po pozůstatku“, je zároveň čtvrtým královstvím, které vychází z rozdělení Alexandrova království; a stejně jako u Mojžíše v Deuteronomiu je toto království národem, jehož řeči by starověký Izrael nerozuměl. Římské království v osmé kapitole Danielově je národem urputné tváře a národem, který mluví jiným jazykem.

To, že byla zlomena a místo ní povstaly čtyři, znamená, že z onoho národa povstanou čtyři království, avšak ne v jeho moci. A v posledním čase jejich království, až přestupníci dovrší svou míru, povstane král drzého vzhledu, zběhlý v temných výrocích. Daniel 8,22.23.

„Loupežníci (přestupníci) tvého lidu“ potvrzují vidění; vyvyšují se a padají. Čtvrtým železným královstvím byl pohanský Řím, který vládl svrchovaně, když se vyvyšoval, avšak jeho konečný pád se stal prorockou charakteristikou, která potvrzuje vidění. Jsou to přestupníci, neboť pronásledováním pošlapávají Boží lid.

V této studii budeme pokračovat v příštím článku.